

Saa, jeg troer vel, at Følelsen for hiint er stærk hos ham, men jeg troer dog, at Foreffelsen for Tiden er det Overveiende. Han sagde ligefrem, at det i Grunden var ham særdeles meget om Midlet at gjøre, og at den parlamentariske Commission for ham spillede en saa stor Rolle, at det grumme meget havde glædet ham at finde en Leilighed til at kunne anvende den. Jeg fik det Indtryk, at han ligefrem ansaae en parlamentarisk Commission for noget saa Tiltalende, at han, naar han blot fik en saadan, iøvrigt vilde være ligegyldig ved Resten. Jeg fik det Indtryk, at det ærede Medlem ikke vilde være særdeles misfornøiet, hvis der af En eller Anden stilledes Endringsforslag til dette Forslag, hvorefter der istedetfor en Commission om Almueffskolevæsenets Tilstand blev nedsat en parlamentarisk Commission om Udstyknings- eller Sammenlægningsfrihedens Tilstand eller om Skovtvangens Tilstand. Det er aabenbart, at det for ham meget mindre er Maalet end Midlet, som det kommer an paa, at det, som sysselsætter ham, meget mindre er Sygdommen, end den Medicin, som skal anvendes derpaa. Det gaaer ham, som Folk, der troe at have opdaget en Universalmedicin, og som saa ville benytte den ved alle mulige Leiligheder, og som ville curere Alt med koldt Vand, Alt med Campher eller Alt med parlamentariske Commissioner. Det er imidlertid en Misforstaaelse. Det er ikke hensigtsmæssigt at bruge de parlamentariske Commissioner paa denne Maade. Der er ganske vist Meget i det, som det ærede Medlem ansøgte, der har praktisk Betydning, og som maa erkendes for rigtigt. Han har saaledes ganske Ret, naar han peger paa, at den parlamentariske Udvikling, især i et Land som vort, vilde fremmes ganske betydeligt, dersom vi istedetfor ved mange Leiligheder at føre vidtloftige og fjerne Forhandlinger, i Grunden paa et skriftligt Grundlag, kunde indføre noget mere af den Offentlighed og Mundtlighed, som vi have søgt at efterstræbe ved vor Retsspleie, ogsaa i vor Forvaltning og Lovgivning. Jeg troer det ærede Medlem har Ret, naar han pegede paa, at det for mange af vore Udvvalg vilde være til stor Fordeel, naar de kunde træde i directe

personlig Forhandling med Folk, der havde Noget af Bærdi at meddele dem om de Spørgsmaal, som de drøftede. Jeg troer, det vilde være nyttigt, om saadanne directe Forhandlinger traadte i Kraft, og jeg seer ikke Nogetsombest ved vore Tilstande, der er til Hinder for at gaae i denne Retning, thi mine Herrer, selv om Grundloven ikke udtrykkelig har tillagt Folkethingets eller Landstingets Udvvalg Myndighed til at indstævne for sin Eranke enhver offentlig eller privat Person og afæffe ham Dplysninger, er dog den lovgivende Magts moralske Stilling en saadan, at ikke let Noget vil vægre sig ved at give Dplysninger, naar saadanne begjæres. Derfor troer jeg ogsaa, at det vilde være hensigtsmæssigt, om man slog ind paa denne Bane, men uden nogen Tvang og uden nogen sygelig Higen efter blot at kunne indstævne Personer for Eranke og underkaste dem dette kildrende Forhør — thi det er dog vist den Side deraf, som bringer det ærede Medlem til at holde saameget af parlamentariske Commissioner — men derimod saaledes, at naar Leiligheden tilbød sig, da at søge at træde i directe Forhandling med saadanne Personer, Embedsmænd eller Private, som vedkommende Lovforslag interesserede i en saadan Grad, at de kunde give gode Dplysninger eller vejlede til den rette Løsning. Paa den anden Side maa man imidlertid ikke glemme, at der af og til gjøres sørgelige Erfaringer i saa Henseende, naar man gaaer det Allermindste udover den Streg, som er dragen. Jeg erindrer af egen Erfaring et Exempel, som er meget talsende; jeg husker, at et Udvvalg, som var nedsat angaaende en Politilov for Kjøbenhavn, havde Conference med forskjellige Embedsmænd og tilsidst enedes med disse om et vist bestemt Resultat, men at Udvalget da havde den ubehagelige Skuffelse, at der, da Sagen gik fra os ind i Landstinget, fra de samme Embedsmænds Side blev lagt Bestræbelser for Dagen for at faae det opnaaede Fællesresultat forandret. Dette viser, at man maa være meget varsom, og at et Udvvalg ikke maa gaae længere end til at forlange Dplysninger, men derimod vogte sig for Alt, der kunde ligne en Dvereenkomst. Smidlertid, jeg er,